

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Barbora Jášová

Datum vytvoření: 11. 09. 2012

Číslo DUMu: VY_32_INOVACE_16_ZSV

Ročník: I.

Základy společenských věd

Vzdělávací oblast: Společenskovědní vzdělávání

Vzdělávací obor: Základy společenských věd

**Tematický okruh: Svět, československá a česká společnost ve 20. století
vývoj české demokracie**

Téma: Vývoj a zápas demokracie, osobnosti československého a českého státu, Heyrovský

Metodický list/anotace:

(prezentace o díle a významu vynikajícího vědce, nositele Nobelovy ceny, pro úvodní „video“ je nutné mít připojení k internetu)

A ty víš, co je polarograf?

- Víš, kdo byl prvním nositelem Nobelovy ceny u nás?
- Znáš nějaké objevy, které československým a českým vědcům přinesly světovou popularitu?
- Co je to polarograf?
- <http://www.stream.cz/video/2049-jarda-heyrovsky-ze-by-rapper>

JAROSLAV HEYROVSKÝ

1890 – 1967

Nositel Nobelovy ceny

Studium

- ❑ Narodil se v Praze, jeho otec byl profesorem římského práva a také rektorem na Univerzitě Karlově.
- ❑ V roce 1901 byl přijat na Akademické gymnázium, kam později do stejné třídy přistoupil Karel Čapek.
- ❑ V roce 1910 odešel studovat na **University College do Londýna** fyzikální chemii.

1. světová válka

- V lednu 1915 narukoval.
- Sloužil u zdravotního oddílu, který měl plukovní nemocnici v Táboře.
- V roce 1916 se s plukem přesunul do nemocnice v Innsbrucku, kde začal pracovat na dizertační práci o elektroafinitě hliníku.

Polarografie

- Po válce se stal profesorem na UK.
- Roku 1922 objevil **polarografii** = metoda měření elektrického proudu, který prochází rtuťovou kapkou a roztokem, do něhož rtuť odkapává. Výsledků se využívá při chemické analýze i při základním fyzikálně-chemickém výzkumu.

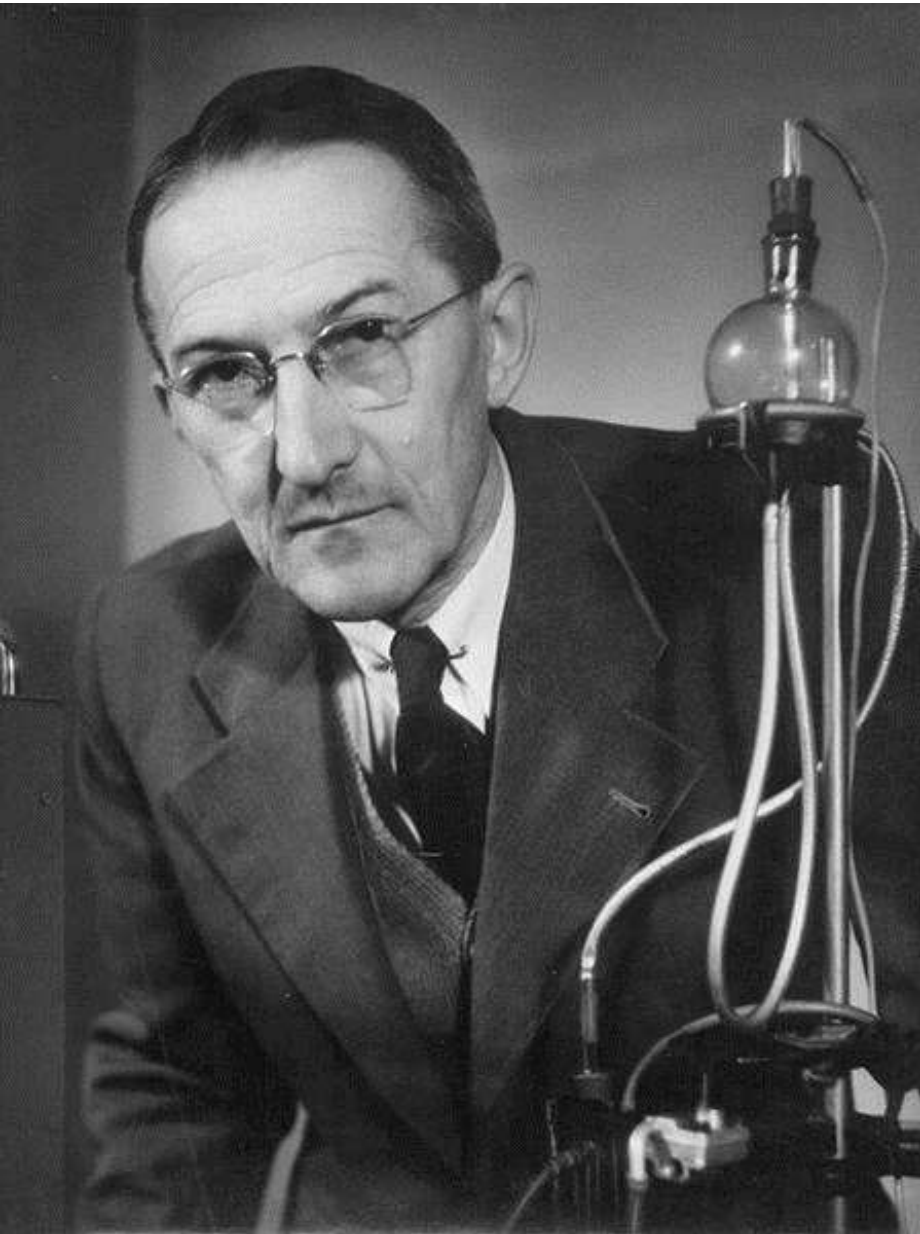
Heyrovského polarograf

2. světová válka

- Během druhé světové války, přestože v Protektorátu byly univerzity zavřené, mohl dále vědecky pracovat. Po válce byl vzhledem k tomuto povolení vědeckého výzkumu obviněn z kolaborace, která mu ovšem nebyla nikdy prokázána.

Nobelova cena

- S japonským vědcem **Masuzó Šikatou** zkonstruovali **polarograf**, který automaticky zaznamenával křivky měření.
- Za tento objev získali společně v roce 1959 **Nobelovu cenu za chemii**.
- Heyrovský byl na ni nominován již po osmnácté...

Jaroslav Heyrovský

Odkaz

- V roce 1951 spoluzakládal Polarografický ústav, v jehož čele stál do roku 1963. Poté odešel ze zdravotních důvodů do penze.
- Jeho jméno nesou různé střední i základní školy, ale především **Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského AV ČR.**

Citace, literatura

- Obr. 1: MIŽOCH. *Soubor:Heyrovského polarograf 1.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 3.6.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heyrovsk%C3%A9ho_polarograf_1.jpg
- Obr. 2: MIŽOCH. *Soubor:Heyrovského polarograf 2.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 3.6.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heyrovsk%C3%A9ho_polarograf_2.jpg
- Obr. 3: ARCHIV ÚFCH J.HEYROVSKÉHO AV ČR, V.V.I.. *Soubor:Heyrovsky J.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 3.6.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heyrovsky_J.jpg
- Obr. 4: ARCHIV ÚFCH J.HEYROVSKÉHO AV ČR, V.V.I.. *Soubor:Heyrovsky Jaroslav.jpg-wikipedie* [online]. [cit. 3.6.2013]. Dostupný na WWW:
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Heyrovsky_Jaroslav.jpg
- Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2013 [cit. 2013-06-06]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page